

LEKCE 83: KNIHA DANIEL 2. ČÁST

Biblický text k lekci: Daniel 5-12

Cíle lekce:

- dítě vlastními slovy povypráví příběh zapsaný v Danieli 5 (Píšící ruka)
- dítě vlastními slovy povypráví příběh zapsaný v Daniel 6 (Daniel ve lví jámě)
- dítě dokáže stručně říct, o čem je druhá polovina knihy Daniel (kap. 7–12), řekne alespoň jednu informaci
- dítě si uvědomí, že Bůh Izraele je nade všemi bohy a On rozhoduje o osudu každého z nás
- dítě chápe, že víra v Boha znamená také nebezpečí a oběť
- dítě na příkladu Danielovy modlitby ví, že je dobré se pravidelně modlit, mluvit s Bohem
- dítě ví, že Bůh je ten, který zná naši budoucnost a nic se mu nevymkne z rukou
- dítě ví, že tak, jako Bůh ochrání Izrael na konci věků, tak je schopen ochránit každého, kdo mu věří

Klíčové verše:

Daniel 5,4-6 „Pili víno a chválili bohy zlaté a stříbrné, bronzové, železné, dřevěné a kamenné. V tu hodinu se ukázaly prsty lidské ruky a něco psaly na omítku zdi královského paláce naproti svícnu. Král viděl zápěstí ruky, která psala. Tu se barva králova obličeje změnila a myšlenky ho naplnily hrůzou, poklesl v kyčlích a kolena mu tloukla o sebe.“

Daniel 5,26-28: „Toto je výklad těch slov: Mené – Bůh sečetl tvé kralování a ukončil je. Tekel – byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký. Peres – tvé království bylo rozlomeno a dáno Médům a Peršanům.“

Daniel 6,3-4: „Nad nimi byli tři říšští vládcové, z nichž jedním byl Daniel. Těm podávali satrapové hlášení, aby se tím král nemusel obtěžovat. Daniel pak vynikal nad říšské vládcy i satrapy, neboť v něm byl mimořádný duch. Král ho zamýšlel ustanovit nad celým královstvím.“

Daniel 6,8 a 11: „Všichni královští vládcy, zemští správci a satrapové, královská rada a místodržitelé se uradili, abys královským výnosem potvrdil zákaz: Každý, kdo by se v údobí třiceti dnů obracel v modlitbě na kteréhokoli boha nebo člověka kromě na tebe, králi, ať je vhozen do lví jámy. Když se Daniel dověděl, že byl podepsán přípis, vešel do svého domu, kde měl v horním pokoji otevřená okna směrem k Jeruzalému. Tříkrát za den klekal na kolena, modlil se a vzdával čest svému Bohu, jako to činíval dříve.“

Daniel 6,22-23: Tu Daniel promluvil ke králi: „Králi, navěky buď živ! Můj Bůh poslal svého anděla a zavřel ústa lvům, takže mi neublížili. Vždyť jsem byl před ním shledán čistý a ani proti tobě, králi, jsem se ničeho zlého nedopustil.“

Daniel 7,17-18: „Ta čtyři veliká zvířata, to čtyři králové povstanou v zemi. Ale království se ujmou svatí Nejvyššího a budou mít království v držení až na věky, totiž až na věky věků.“

Daniel 9,17-18: „Nyní tedy, Bože náš, slyš modlitbu svého služebníka a jeho prosby o smilování a rozjasni tvář nad svou zpusťšenou svatyní, kvůli sobě, Panovníku. Nakloň, můj Bože, své ucho a slyš, otevři své oči a viz, jak jsme zpusťšeni my i město, které se nazývá tvým jménem. Vždyť ne pro své spravedlivé činy ti předkládáme své prosby o smilování, ale pro tvé velké slitování.“

Daniel 12,8-9: Slyšel jsem, ale neporozuměl jsem. Řekl jsem: „Můj pane, jaké bude zakončení toho všeho?“ Řekl: „Jdi, Danieli, tajuplná a zapečetěná budou ta slova až do doby konce.“

Biblická fakta:

kap. 5 - král Belšasar vystrojuje velkolepou hostinu, při které se jí a pije z nádob pocházejících z chrámu (tím jsou pošpiněny) - kvůli tomu se na hostině ukáže píšící ruka a napíše nápis: MÉNĚ, MÉNĚ, TEKEL, Ú-PARSÍN, to znamená, Bůh sečetl tvé kralování a ukončil je, byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký a tvé království bylo dáno Médům a Peršanům
kap. 5 - tento nápis vysvětlí králi Daniel, jemuž to zjeví Bůh, král ho odmění poctami a učiní ho třetím nejmocnějším v říši, na krk mu dá zlatý řetěz a obleče ho do purpurového šatu. Ještě té noci král Belšasar zemřel
kap. 6 - Daniel je králem Darjavešem ustanoven jako jeden ze tří říšských vládců, kteří mají vládnout v zemi babylónské a pod nimi bylo ustanoveno 120 satrapů (správců krajiny). Daniel vynikal svou moudrostí nade všechny a král ho chtěl povýšit, že by vládl nade všemi.
kap. 6 - spiknutí satrapů proti Danielovi – vymíní si u krále příkaz, aby se všichni lidé museli modlit jen k samotnému králi (věděli, že Daniel se modlí ke svému Bohu), Daniel přesto, jak to má ve zvyku, 3x denně kleká na kolena a modlí se
kap. 6 - Daniel je satrapy přistižen, a i když je to králi nelibé, musí jej nechat uvrhnout do lví jámy; Daniel je vhozen do jámy, král však nemůže celou noc spát a hned ráno se jde ke lví jámě podívat
kap. 6 - Bůh zavřel ústa lvům, takže Danielovi neublížili, král pak nechal vhodit do jámy ty služebníky (dokonce i s jejich ženami a dětmi), kteří usilovali o Danielův život – lvi je rozsápali ještě dříve, než dopadli na dno; všemu lidu pak přikázal, aby ctili Danielova Boha
kap. 7 - Danielovo vidění 4 obrovských zvířat: okřídlený lev, zvíře podobné medvědu, levhart se 4 křídly a 4 hlavami, čtvrté zvíře není identifikovatelné, ale je velmi silné a má 10 rohů a zuby ze železa – toto vidění představuje 4 pohanské říše, které bude Bůh soudit a odsoudit je, králem místo nich ustanoví Syna člověka (vidění bylo v 1. roce krále Belšasara)
kap. 8 - Danielovo vidění 2 zvířat: berana se 2 rohy a kozla s 1 rohem, místo kterého mu vyrostly rohy čtyři – beran měl představovat médské a perské krále, kozel pak řecké krále, po němž povstanou další království, avšak už slabší – nikdo však neobstojí před Velitelem velitelů (vidění bylo ve 2. roce krále Belšasara)
kap. 9 - Daniel se modlí o svůj židovský lid Izrael a jeho záchranu – anděl Gabriel jej ujišťuje, že se jednou Židé navrátí do vlasti – je to proroctví o 70 týdnech
kap. 10–12: Danielovo vidění posledních časů, kdy různá království (jak ze severu, tak i jihu) budou bojovat proti izraelskému národu, ale Bůh se postaví na stranu svého lidu. Daniel se hrozí toho vidění, ale kdosi „nadlidský“ Daniela posílí. Tajemný Michael ochrání izraelský lid.

Pro zvědavé:

- na hostinu, kterou nechal král Belšasar vystrojit, pozval 1000 velmožů
- král Darjaveš začal kralovat ve věku 62 let
- zákaz modlení k někomu jinému, než králi Darjavešovi měl trvat (platit) 30 dnů

Myšlenky k 83. lekci (aplikace):

- král Belšasar je pyšný a pořádá hostinu (rituální), chce vyprovokovat zásah babylónských bohů (před nepřáteli), jde tedy o obřad – ale promluví nikoliv bohové, ale sám Bůh bohů, který mu ukazuje, kdo je tady pánem (tajemný nápis) – jedině Bůh Izraele je živý a je hoden uctívání, ostatní bohové jsou mrtví
- za pýchu přichází Belšasarův pád – Bůh si nenechá ze sebe tropit legraci, on je hoden uctívání a ne toho, aby si z něj lidé dělali srandu – beru Boha skutečně vážně, nebo můj život spíše poukazuje na to, že to, co On říká, mi je ukradené?
- Danielovo vysoké postavení – Bůh i věřící lidi může dosadit na velmi vysoké pozice – tam můžeme zpyšnět, nebo naopak být dobrými služebníky, jako Daniel – nebylo na něm nic, co by mu bylo možno vytknout – Daniel dělal svou práci dobře a poctivě – jak pracuji, učím se, plním

své povinnosti a svěřené poslání já?

- Daniel ve lví jámě – i když měl Daniel velmi vysoké postavení, přesto i on nebyl uchráněn od zkoušky jeho víry v Pána Boha – vysoké postavení není zárukou toho, že naše víra nebude zkoušena
- Daniel potvrzuje, že mu jde především o upřímný vztah k Bohu než o dobré bydlo, o zachování si vysokého postavení (dále se modlí, i když jeho život je v přímém ohrožení) - Daniel povýšil víru v Boha nad svůj prospěch a bezpečí
- Bůh dopustil, aby byl Daniel vhozen do lví jámy, ale byl tam s ním, a uchránil ho od smrti – i když Bůh dopouští zkoušku, a to někdy i život ohrožující, přesto nás v ní neopouští – Daniel potvrdil, že nevěří jen proto, že z toho má zisk, ale je jeho víra je upřímná

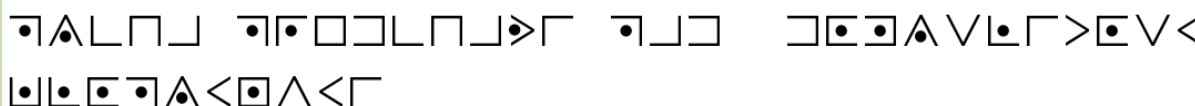
Souvislost s Novým zákonem: Kristus řeší naši budoucnost (1. list Petrův 2,24)

Biblický text: „On ,na svém těle vzal naše hříchy‘ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti.“

Danielovo vidění daleké budoucnosti směřuje k Mesiáši Izraele, skrze nějž budou mnozí pročištěni a posvěceni (Daniel 12:10). Ježíš Kristus je naše spravedlnost. Před Bohem nemůžeme obstát sami, takoví, jací jsme, ale může nás přikrýt Kristus sám. Bůh se na nás dívá přes Ježíše Krista (jako bychom stáli za ním, zakryti v jeho stínu). Když svůj život svěříme do rukou Božích, pak si můžeme být jisti, že jeho plán, jeho záměr se vyplní. Je to Bůh, kdo řídí historii a to, co ústy Daniele předpověděl, to se jistě splní (a mnohá proroctví se již splnila). Prostě Bůh má naše životy pod kontrolou a bez jeho vědomí se nic neděje. I když mnohým věcem třeba nerozumíme a máme strach, tak jako Daniel nerozuměl a měl strach z toho, co mu Bůh zjevil, tak je to sám Hospodin, kdo přichází a říká neboj se, nemusíme žít ve strachu z budoucnosti, protože Bůh vše vede ke svému konci tak, jak on zamýšlí. A jeho záměry jsou (byly a budou) s člověkem vždy dobré.

Náměty pro činnosti s dětmi:

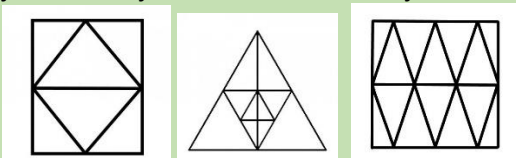
1. Šifra „malý kříž“ (rozluštění tajemného textu „na stěně“) - motiv tajemného nápisu na stěně při hostině krále Darjaveše. Na stěnu dáme papír s šifrou. Úkolem dětí je si šifru opsat a potom vyluštit. Aby získali klíč, musí z papíru A4 natrhat papír minimálně 1 m dlouhý (v kuse).

Klíč:

2. Hlavoлам „jedním tahem“ - motiv mimořádného ducha (moudrost), kterou měl Daniel. Úkolem je nakreslit jedním tahem následující obrazce¹.

3. Hod do jámy – motiv vhození Daniele do jámy. Úkolem dětí je házet do vyznačeného území (kruh, čtverec) menší předměty (kamínky, malé míčky, knoflíky apod.). Každý má 10 hodů, počítá se počet předmětů, které spadnou do území (mohou se i odrazit).

¹ Zdroj obrázků: <https://hadanky-a-hlavołamy.webnode.cz/jednim-tahem/>

4. Úpolové hry – motiv bojů národů v budoucnosti. Hra „Na siláka“. Úkolem dětí je vytlačit soupeře z kruhu (cca 2-3 metry). Hráči mají ruce zkříženy na prsou a není dovoleno bojovat (kopat) nohama. Lze hrát stylem „každý s každým“, nebo vytvořit menší skupinky. Vítěz je ten, kdo zůstane v kruhu jako poslední.

Ilustrace: Tajemný (neviditelný) nápis

Na papír dopředu napíšeme nápis – třeba Méně, méně tekel, ú-parsin citronovou šťávou. Pak pomocí svíčky zahříváme. Děti si mohou vyrobit pomocí citronové šťávy svůj vlastní nápis.